

Osnovna šola Hudinja
Mariborska cesta 125
3000 Celje

Upoštevanje bontona pri pouku na daljavo med učenci naše šole

RAZISKOVALNA NALOGA

Področje: INTERDISCIPLINARNO PODROČJE

Eva Jančič

Lana Kolar

Tisa Petrak

7. razred

Maja Kmecl,

prof. RP

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2022

Osnovna šola Hudinja
Mariborska cesta 125
3000 Celje

Upoštevanje bontona pri pouku na daljavo med učenci naše šole

Področje: INTERDISCIPLINARNO PODROČJE

Eva Jančič

Lana Kolar

Tisa Petrak

7. razred

Maja Kmecl,

prof. RP

Mestna občina Celje,
Mladi za Celje, marec 2022

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	3
KAZALO GRAFOV	4
POVZETEK.....	5
UVOD	6
RAZISKOVALNI PROBLEM.....	6
HIPOTEZE	7
IZBOR IN PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH METOD	7
KAJ JE POUK NA DALJAVO?	8
KOMUNIKACIJSKI KANALI ZA POUK NA DALJAVO.....	8
NAČINI IZVAJANJA POUKA NA DALJAVO.....	9
IZVAJANJE POUKA NA DALJAVO NA NAŠI ŠOLI	10
NORME, PRAVILA ALI BONTON?	11
BONTON NA SPLETU	11
»NENAPISANA« PRAVILA PRI POUKU NA DALJAVO	12
REZULTATI ANKETENGA VPRAŠALNIKA.....	14
DISKUSIJA	23
VIRI.....	26
PRILOGA.....	27

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Odstotek sodelujočih v anketnem vprašalniku glede na spol.....	14
Graf 2: Odstotek sodelujočih v anketnem vprašalniku glede na razred	14
Graf 3: Spremljanje gradiv in navodil v spletni učilnici	15
Graf 4: Skrb za oddajanje nalog.....	15
Graf 5: Seznanitev s pravilni obnašanja v času videokonference.....	16
Graf 6: Skrb za urejenost pred videokonferenco	16
Graf 7: Priprava učnih pripomočkov pred videokonferenco	17
Graf 8: Sedenje v vidnem polju kamere	17
Graf 9: Skrb za nemoteče faktorje v času videokonference	18
Graf 10: Obveščanje učitelja v primeru neustreznih pogojev za delo	18
Graf 11: Prehranjevanje med videokonferenco	19
Graf 12: Aktivno sodelovanje in odzivanje na vprašanja	19
Graf 13: Izključitev mikrofona ob govoru druge osebe.....	20
Graf 14: Uporaba klepeta v času videokonference.....	20
Graf 15: Posredovanje povezave do videokonference	21
Graf 16: Uporaba mobitela za druge aplikacije.....	21
Graf 17: Snemanje videokonference	22
Graf 18: Vključitev bontona (pouk na daljavo) v razredno uro	22

POVZETEK

Pri pouku na daljavo veljajo pravila lepega vedenja, ki jim rečemo spletni bonton. To so pravila obnašanja v spletnih orodjih, ki jih učenci uporabljajo za izvedbo pouka na daljavo. Ker smo se same občasno lovile pri bontonu pouka na daljavo, smo se odločile, da preverimo, kako so pravila pouka na daljavo upoštevali drugi učenci naše šole. Ugotovile smo, da je večina učencev naše šole redno spremljala gradiva in navodila za delo v spletni učilnici. Redno oddajanje nalog pri pouku na daljavo ni bilo višje pri učenkah kot pri učencih, med spoloma ni prišlo do odstopanj. Učenci so bili seznanjeni s pravili obnašanja pri pouku na daljavo in večina učencev se je omenjenih pravil držala. Učenci nižjih razredov 3. triade so bili ravno tako pripravljeni na videokonferenco kot učenci višjih razredov 3. triade, torej odstopanj glede na starost ni bilo. Večina učencev naše šole se ne strinja, da bi bonton pouka na daljavo lahko bila tema razredne ure. Kljub vsemu so učenci zelo dobro upoštevali pravila pouka na daljavo. Pri tem gre velika zasluga učiteljem, ki so seznanjali učence in skrbeli, da je pouk na daljavo potekal kar se da gladko in da ni prišlo do kršitev teh pravil.

UVOD

Prvič smo se srečale z uporabo šolske spletne učilnice ter drugimi orodji ob prvem valu koronavirusa, ko je pouk v šoli postal pouk na daljavo. Ta pouk je bil zanimiv, ker je bila to novost in predvsem drugačen od pouka v šoli. Tudi pri pouku na daljavo veljajo pravila lepega vedenja, ki jim rečemo spletni bonton. To so pravila obnašanja v spletnih orodjih, ki jih učenci uporabljajo za izvedbo pouka na daljavo. Bolj kot učenci poznajo in upoštevajo ta pravila, bolj nemoteno lahko poteka izvajanje pouka na daljavo.

Čeprav se nam je zdelo, da smo večje v uporabi spletnih orodij, se je izkazalo, da je še kako pomembno dobro branje navodil in upoštevanje pravil pri izvedbi srečanja na daljavo skupaj z drugimi sošolci.

Ker smo se same občasno lovile pri bontonu pouka na daljavo, smo se odločile, da preverimo, kako so pravila pouka na daljavo upoštevali drugi učenci naše šole. Pri tem smo se osredotočile na uporabo spletne učilnice in spletnega orodja za videokonferenčna srečanja ZOOM. Zanimalo nas je, ali je večina učencev naše šole redno spremljala gradiva in navodila za delo v spletni učilnici, ali je bil delež redno oddanih nalog pri pouku na daljavo višji pri učenkah kot pri učencih in ali so bili učenci seznanjeni s pravili videokonferenčnega obnašanja. Prav tako nas je zanimalo, ali so bili učenci nižjih razredov 3. triade na videokonferenco bolj pripravljeni kot učenci višjih razredov in ali so učenci naše šole mnenja, da bi bilo potrebno bonton pouka na daljavo umestiti v razredno uro.

RAZISKOVALNI PROBLEM

Tudi pri pouku na daljavo veljajo pravila lepega vedenja, ki jim rečemo spletni bonton. To so pravila obnašanja v spletnih orodjih, ki jih učenci uporabljajo za izvedbo pouka na daljavo. Bolj kot učenci poznajo in upoštevajo ta pravila, bolj nemoteno lahko poteka izvajanje pouka na daljavo.

Raziskovale bomo:

- Ali je večina učencev naše šole redno spremljalo gradiva in navodila za delo v spletni učilnici?
- Ali je bilo redno oddajanje nalog pri pouku na daljavo višje pri učenkah kot pri učencih?
- Ali so bili učenci seznanjeni s pravili videokonferenčnega obnašanja?
- Ali so bili učenci nižjih razredov 3. triade na videokonferenco bolj pripravljeni kot učenci višjih razredov?
- Ali se večina učencev strinja, da bi bonton pouka na daljavo bila tema razredne ure?

HIPOTEZE

- Večina učencev naše šole je redno spremljalo gradiva in navodila za delo v spletni učilnici.
- Delež redno oddanih nalog pri pouku na daljavo je bil višji pri učenkah kot pri učencih.
- Učenci so bili seznanjeni s pravili videokonferenčnega obnašanja, a se večina učencev višjih razredov teh pravil ni držala.
- Učenci nižjih razredov 3. triade so bili na videokonferenco bolj pripravljeni kot učenci višjih razredov.
- Večina učencev naše šole se strinja, da bi bonton pouka na daljavo lahko bila tema razredne ure.

IZBOR IN PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH METOD

Ker gre za razmeroma novost, literature na temo pouka na daljavo in s tem povezanega bontona ni veliko. Večino informacij na to temo smo našle na spletu.

Med učenci naše šole smo izvedli spletno anketo na spletni strani 1ka. V anketi so sodelovali učenci 7., 8. in 9. razredov. Anketo je rešilo 161 učencev, od tega je bilo 151 veljavnih in 10 neveljavnih anket. Podatki so bili obdelani s pomočjo orodij, ki so na razpolago na spletni strani 1ka.

Uporabili smo kvantitativno tehniko raziskovanja (anketni vprašalnik, statistična obdelava podatkov).

KAJ JE POUK NA DALJAVO?

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je meseca marca 2020 zaradi okoliščin v zvezi s koronavirusom, predlagalo izvedbo pouka na daljavo.

Gre za obliko izobraževanja, kjer sta učitelj in učenec prostorsko oziroma časovno ločena. Pri tem učitelj za svoje učence pripravi in izpelje ter koordinira aktivnosti na daljavo. Za pouk na daljavo je potreben vsem dosegljiv **komunikacijski kanal (spletno orodje)**, s katerim učitelj in učenec premostita svojo oddaljenost.

Ministrstvo je predlagalo, da se na posameznih šolah dogovorijo o načinu in obsegu aktivnosti za posamezne učence, pri čemer je potrebno posebno pozornost posvetiti dnevni in tedenski obremenitvi učenca z obveznostmi pri posameznih predmetih. Obremenitev učencev naj bo uravnotežena in upoštevajo naj se različne kompetence učencev pri uporabi sodobnih tehnologij in pogoji dela doma.

Pri izvedbi pouka na daljavo se je potrebno pogovoriti o številu predmetov, obsegu vsebin in časovni usklajenosti komunikacije učiteljev z učenci in starši. Razrednik naj bo tisti, ki spremlja in koordinira aktivnosti in komunikacijo na daljavo za posamezni razred. Na šoli naj se vodi evidenca učenčevih aktivnosti v okviru pouka na daljavo.

(Okrožnica MIZŠ (12. 3. 2020). Pridobljeno 9. 10. 2021, iz https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2021/04/2020-03-12-okroznica-zrss_pouk-na-daljavo.pdf).

KOMUNIKACIJSKI KANALI ZA POUK NA DALJAVO

Preverimo, ali imajo vsi učenci/starši možnost dostopa do spletnih okolij in kanalov. V dogovoru z vodstvom šole nudimo podporo učencem (in morebiti staršem), ki nimajo znanja za uporabo tehnologije ali tehničnih možnosti za pouk na daljavo.

Za pouk na daljavo so na voljo različni komunikacijski kanali oziroma spletna orodja, ki se jih lahko učitelji pri tem poslužujejo:

- spletne strani,
- e-pošta,
- spletne učilnice v različnih e-okoljih (npr. Moodle, Teams v Office 365, Google classroom ...),
- skype/vox, ZOOM, ipd.

- družabna omrežja.

Za sodelovanje s starši se lahko uporabi:

- e-Asistent,
- LoPolis,
- e-pošta,
- delo v oblaku,
- skype/vox, ZOOM, ipd.

Pri pouku na daljavo se lahko učitelji in učenci poslužujejo naslednjih pripomočkov:

- i-učbeniki (za 41 različnih predmetov od 4. razreda OŠ do 3. letnika gimnazije): <https://eucbeniki.sio.si/>
- Jazon – gradiva in navodila za izobraževanje na daljavo v gimnaziji: <https://jazon.splet.arnes.si/>
- smernice za uporabo IKT pri posameznih predmetih s seznamom uporabnih, preverjenih e-gradiv: <https://www.zrss.si/strokovne-resitve/digitalna-bralnica>
- spletne učilnice učiteljev za posamezne predmete oz. področja: <https://skupnost.sio.si/>

Poleg tega so v okviru spletnih orodij na voljo tudi videovodniki za uporabo, npr. spletne konference VOX, vsebinska postavitev spletnih učilnic, ipd.

(Okrožnica MIZŠ (12. 3. 2020). Pridobljeno 9. 10. 2021, iz https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2021/04/2020-03-12-okroznica-zrss_pouk-na-daljavo.pdf).

NAČINI IZVAJANJA POUKA NA DALJAVO

Različnih spletnih okolij in orodij je bolje, da jih ne menjujemo. Pomembno je, da v izbranem okolju vzpostavimo rutino. Vzpostavitvi rutin je potrebno nameniti čas, v katerem učenec pridobi strukturo šolskega dneva, spanja, vstajanja, bivanja na prostem, prehranjevanja in prostega časa.

Za uresničevanje ciljev učnih načrtov preko pouka na daljavo moramo z učenci vzpostaviti rutine na treh nivojih:

a) Rutine na tehničnem področju – izbrati okolje za delovanje, načrtno razvijati veščino samostojnega delovanja učenca v tem okolju. V začetku je pričakovati pomoč staršev, nato pa vedno večjo samostojnost učencev pri obvladovanju okolja/orodja.

b) Rutine na področju podajanja navodil – določiti način podajanja navodil, ki morajo biti kratka, jasna in medpredmetna.

c) Rutine na področju sprejemanja povratnih informacij – učenci morajo vedeti, kako lahko učitelju pošljejo svoje izdelke in kdaj ter kje se bo učitelj/učiteljica odzval/-a na njihovo delo (videokonferenca, pošta, posneta povratna informacija ipd.).

(Okrožnica MIZŠ (5. 11. 2020). Pridobljeno 9. 10. 2021, iz <https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2021/na%20daljavo/osnovna%20sola/2020-11-05-priporocila-uciteljem-rp-za-izvajanje-pouka-na-daljavo-1.pdf>).

IZVAJANJE POUKA NA DALJAVO NA NAŠI ŠOLI

Na naši šoli smo pri pouku na daljavo uporabljali **spletno učilnico OŠ HUDINJA** in spletno orodje **ZOOM**.

Spletna učilnica OŠ Hudinja temelji na spletnem sistemu Moodle in omogoča digitalno učno okolje za učence in učitelje. Spletne učilnice za posamezne predmete odpira skrbnik organizacije, vnese osnovne podatke o spletni učilnici in učitelju dodeli vlogo izvajalec, ta pa skrbi za nadaljnje urejanje. Učitelj lahko v spletno učilnico dodaja različne dejavnosti in vire (naloga, datoteka/vir, odziv, kviz, vprašalnik, interaktivna vsebina, klepet, forum ...).

Najbolj pogosti dejavnosti sta bili odziv in naloga. Odziv omogoča, da učenec po končani dejavnosti odgovori na vprašanja. Vprašanja so lahko zaprtega ali odprtega tipa. Naloga omogoča, da učitelj udeležencem pripravi nalogo, ki jo morajo učenci oddati v spletno učilnico do določenega roka. Nekateri učitelji so se posluževali tudi interaktivnih vsebin, s pomočjo katerih so ustvarili interaktivni video, interaktivne spominske kartice in kvize. (Uporabniški vodič Moodle (b. d.). Pridobljeno 10. 1. 2022, iz <https://vodici.arnes.si/ucilnice/3.7/>)

ZOOM je spletna platforma za avdio in videokomunikacijo, ki se uporablja za organiziranje sestankov, izobraževanj, delavnic in drugih oblik sodelovanja. Uporabniki, ki želijo organizirati svoje delavnice ali izobraževanja, se morajo pred tem registrirati. Uporabnik, ki se želi samo pridružiti srečanju, ne potrebuje uporabniškega računa. Slediti mora le povezavi na virtualno "sobo", ki jo prejme od organizatorja srečanja. (Kaj je ZOOM? (b. d.). Pridobljeno 14. 10. 2021, iz <https://www.nuk.uni-lj.si/sites/default/files/dokumenti/2020/ZOOM.pdf>)

Kako je potekal pouk na daljavo?

Vsak učitelj je za svoj predmet naložil gradivo v spletno učilnico. Gradiva so bila naložena po urniku za določen dan v tednu. Učna snov je bila podana v obliki videoposnetka, saj si je lahko učenec posnetek predvajal takrat, ko je imel za to ustrezne pogoje (npr. družine z več otroki) in si ga po potrebi ponovil večkrat. Tako je lahko vsak učenec delal s svojim tempom – glede na svoje sposobnosti. Pouk je na naši šoli potekal v »spletnih učilnicah z odzivom«, ki je učitelju omogočal, da je vsak dan sproti videl, če so učenci delali.

Pri predmetih matematike, slovenščine in angleščine je potekal dvakrat tedensko pouk tudi preko ZOOM-a. Te ure so bile namenjen utrjevanju in ponavljanju učne snovi. Učenci so lahko te ure izkoristili za vprašanja učiteljem in dodatna pojasnila, če česa niso razumeli.

Na začetku in na koncu tedna so imeli učenci s svojim razrednikom videokonferenco (ZOOM) in takrat so se lahko pogovorili o delu, povedali za morebitne težave in se videli s sošolci. Povezava preko ZOOM-a je vsak ponedeljek in petek potekala ob istem času, dopoldan, ob točno določeni uri za posamezni razred.

NORME, PRAVILA ALI BONTON?

Norme so neka splošna pravila, ki niso zapisana, ampak nam povedo pravila, ki se jih dogovorimo.

Moralna pravila nam povedo, kako ravnamo z drugimi, kadar gre za zdravje ali življenje ljudi. Takrat so moralna pravila pomembnejša od zapisanih (Jesenko, N., Karba, P. in Lašič, D., 2017)

Bonton je kot skupek pravil obnašanja (pogosto nenapisana pravila ravnanja), ki jih je treba uživati v interakciji z drugimi ljudmi. Poznamo več vrst bontona: bonton pri mizi, bonton vedenja v šoli, pisarniški bonton ... (Kaj je bonton? (b. d.) Pridobljeno 12. 10. 2021 iz <https://sl.birmis.com/kaj-je-bonton/>)

BONTON NA SPLETU

Videokonference so bile v času, ko je potekal pouk na daljavo, najpogostejši način izvajanja pouka na daljavo, ki se je razvil ob pojavu pandemije COVID-19. Preko videokonferenc je prostorsko oddaljenim učiteljem, profesorjem, učencem in dijakom bilo omogočeno podajanje in spremljanje šolske snovi ter tudi izvajanje preizkusov znanja. Videokonference tudi omogočajo, da se na daljavo srečujejo družinski člani in prijatelji.

Videokonference lahko potekajo na različnih platformah, med najbolj uporabljanimi v času COVID-19 epidemije sta bili ZOOM in Microsoft Teams. Za prisotnost na videokonferenci potrebujemo računalnik, telefon ali tablico, internetno povezavo, aplikacijo, prek katere teče videokonferenca, in podatke za dostop do virtualne učilnice – običajno povezavo in geslo.

Tudi v videokonferencah veljajo pravila lepega vedenja, ki so preplet spletnega bontona oziroma etikete in pravil lepega vedenja v učilnici. Od vsakega posameznika se pričakuje vzorno in odgovorno vedenje ter tudi, da se do drugih vede tako, kot si sam želi, da bi se drugi obnašali do njega. Pouk na daljavo je namreč prav tako pouk.

Nekaj nasvetov za vedenje na videokonferencah.

Bodi pripravljen in točen – za srečanje se uredi, pripravi učbenike, zvezke in druge potrebščine, ki so potrebne za izvajanje določenega predmeta, bodi v tistem okolju, izklopi telefon in umakni druge moteče dejavnike, prižgi kamero in ugasni mikrofon.

Aktivno sodeluj – izkaži svoje zanimanje za predmet, pri tem pa vseeno bodi pozoren, da drugim udeležencem ne skačeš v besedo. Virtualno dvigni roko in počakaj na poziv učitelja ali profesorja.

Bodi zbran in osredotočen na delo – pouk na daljavo je vseeno pouk. Poskrbi, da od njega odneseš največ, kar lahko. Med poukom delaj samo, kar ti je naročeno, druge obveznosti naj počakajo na konec.

Spoštuj zasebnost – tako svojo kot tudi od drugih. Na videokonferenci skušaj razkriti čim manj svoje okolice in intimnih zadev, prav tako pa se ne vtikaj v zasebnost drugega. Poskrbi, da v svojem ozadju ne boš razkril nečesa, kar bi lahko bilo povod za žaljenje ali norčevanje.

Ne pozabi na človeka na drugi strani – bodi spoštljiv, strpen in prijazen. Ne deli neprimernih ali žaljivih vsebin.

Ne deli povezav do videokonference na družabnih omrežjih ali na druge načine. To je tako, kot da bi v učilnico vabil ljudi, ki niso tvoji sošolci.

Ne snemaj ali ne delaj posnetkov zaslona brez dovoljenja učitelja. (Spletni bonton (b. d.) Pridobljeno 14. 10. 2021, iz <https://safe.si/obnasanje-na-spletu/bonton-in-varnost-pri-videokonferencah-pri-pouku>).

»NENAPISANA« PRAVILA PRI POUKU NA DALJAVO

ELEKTRONSKA POŠTA

Vsak delovni dan preverim svojo e-pošto za komunikacijo in za delo uporabljam izključno aktualni šolski naslov.

SPLETNE UČILNICE

Redno spremljam navodila in gradiva v šolskih spletnih učilnicah. Svoje naloge oddajam skladno z navodili in roki.

E-KOMUNIKACIJA

Pri pisni in ustni komunikaciji sem vljuden, uporabljam knjižni jezik in pravila pravopisa.

OBVEZNA PRISOTNOST

Pri vseh oblikah pouka na daljavo redno sodelujem, na videokonferencah sem prisoten po urniku.

MOJA E-IDENTITETA

Svoja gesla ustrezno zaščitim in jih dovolj pogosto menjujem. Svoje e-identitete ne posojam.

BONTON NA VIDEOKONFERENCI

- Pred konferenco se primerno uredim.
- Pripravim si učne pripomočke.
- V videokonferenčno okolje se vključim pravočasno.
- Ob računalniku sedim, in to tako, da sem v vidnem polju kamere.
- Če je le možno, poskrbim, da me nihče ne moti. Če nimam pogojev za tih in miren prostor, o tem obvestim učitelja. Zaradi lažjega sledenja razlagi uporabljam slušalke.
- Med videokonferenco ne jem.
- Aktivno sodelujem in se odzivam na vprašanja učiteljev.
- Ko govori nekdo drug, izključim mikrofona.
- Ko govorim jaz, vključim mikrofona in kamero ter počakam na besedo.
- Klepet uporabljam za postavljanje vprašanj ali za odgovarjanje na vprašanja učiteljev
- Ure videokonference so namenjene samo učencu, ki mu je posredovana povezava.
- Če je v prostoru, kjer imam videokonferenco, še kdo od družinskih članov, to sporočim učitelju.
- Posredovanje povezave tretjim osebam je prepovedano.
- Videokonference je prepovedano snemati.

(Pravila in bonton pri pouku na daljavo (b. d.) Pridobljeno 14. 10. 2021, iz https://www.gssrm.si/cdn/buser/245324b7057464cbfee7f2c1f287af70_webcam-pravila-2020.pdf)

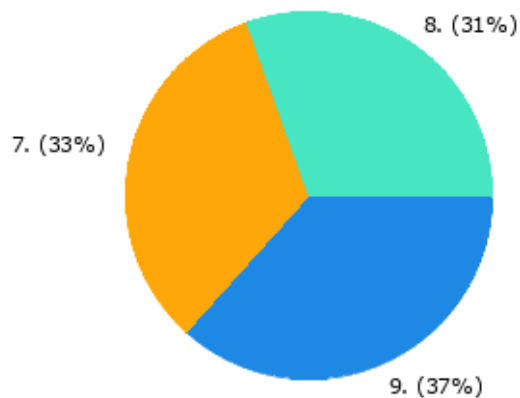
REZULTATI ANKETENGA VPRAŠALNIKA

Rezultati anketnega vprašalnika so bili pridobljeni na naključno izbranem vzorcu. Prikazani so v grafih, izraženi pa v odstotkih.

Graf 1: Odstotek sodelujočih v anketnem vprašalniku glede na spol

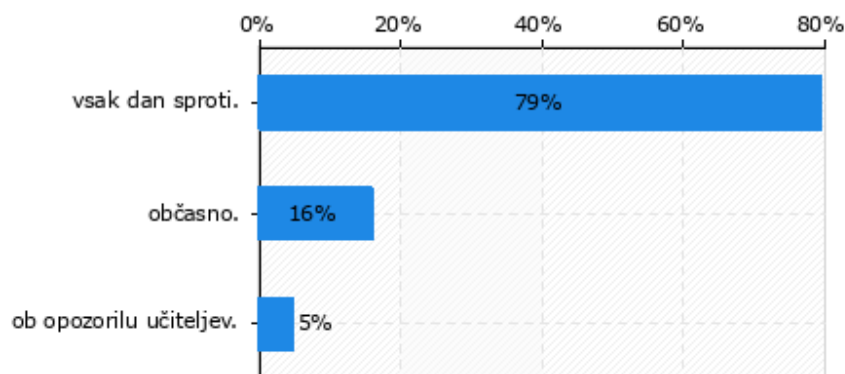
Iz Grafa 1 je razvidno, da je anketo izpolnilo 48 % učencev in 52 % učenk.

Graf 2: Odstotek sodelujočih v anketnem vprašalniku glede na razred

Glede na vsoto odstotkov je sodelovalo 33 % učencev 7. razreda, 31 % učencev 8. razreda in 37 % učencev 9. razreda.

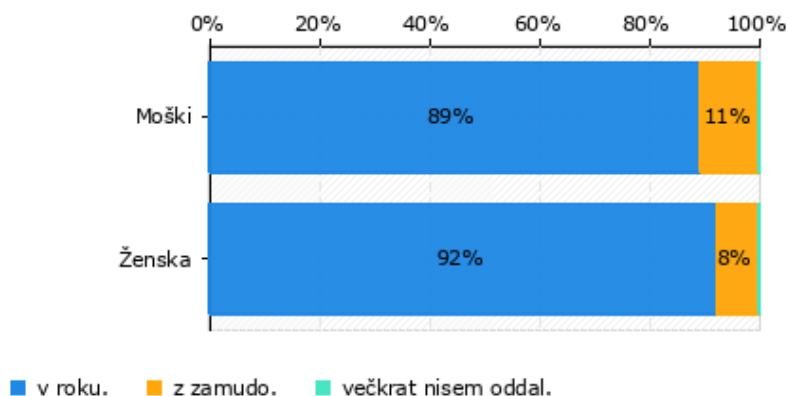
1. Gradivo in navodila za delo v spletni učilnici naše šole sem spremljal

Graf 3: Spremljanje gradiv in navodil v spletni učilnici

Graf 3 kaže, da je 79 % anketiranih učencev gradivo in navodila v spletni učilnici spremljalo vsak dan sproti. Občasno je gradiva in navodila spremljalo 16 % učencev in le 5 % je bilo tistih, ki so to naredili ob opozorilu učitelja.

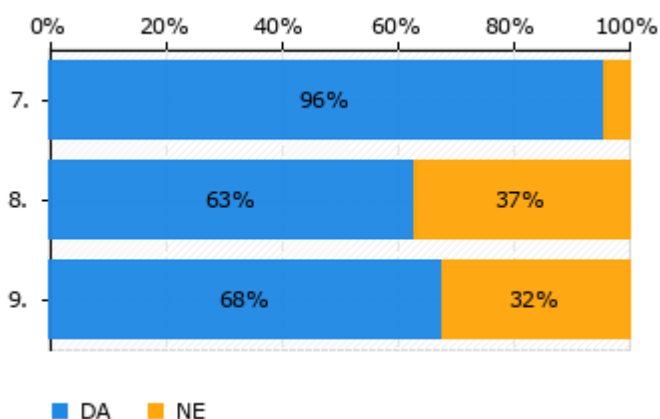
2. Pri pouku na daljavo sem naloge oddajal

Graf 4: Skrb za oddajanje nalog

Učenci (89 %) in učenke (92 %) so skoraj v enaki meri redno oddajali naloge v spletno učilnico. Zelo nizek je odstotek učencev, ki so naloge oddajali z zamudo. Graf kaže, da učencev, ki naloge večkrat niso oddali pa na naši šoli ni bilo.

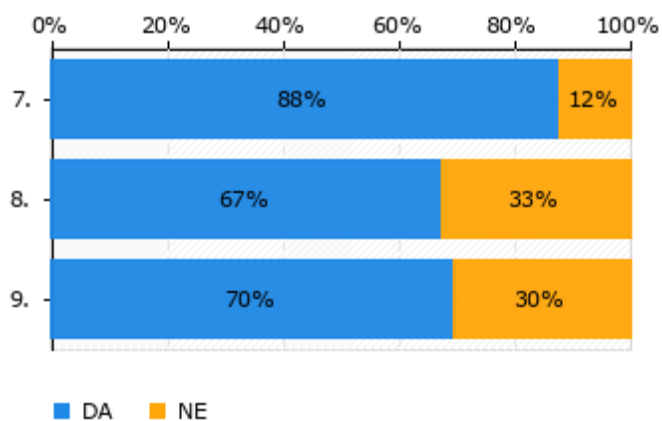
3. Na prvi videokonferenci nas je učitelj/razrednik seznanil s pravili obnašanja v času videokonference.

Graf 5: Seznanitev s pravilni obnašanja v času videokonference

Večina učencev je bila seznanjena s pravili obnašanja v času videokonference. Najbolj izstopajo učenci 7. razredov, kar 96 % se strinja, da so bili seznanjeni s pravili. Čeprav pri učencih višjih razredov prevladuje odgovor DA, je kljub temu kar nekaj učencev mnenja, da niso bili seznanjeni s pravili obnašanja.

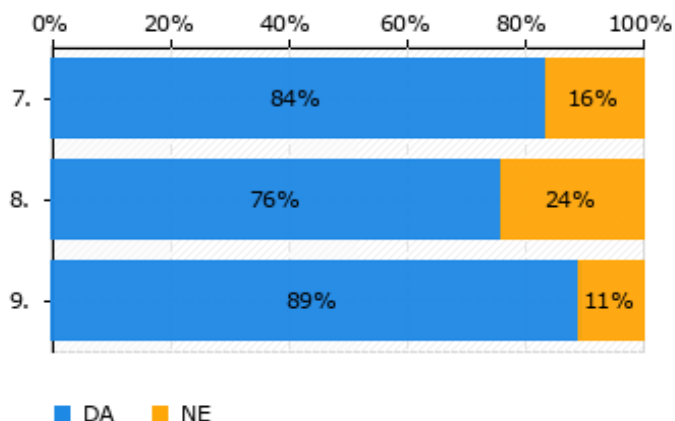
4. Pred videokonferenco sem se primerno uredil.

Graf 6: Skrb za urejenost pred videokonferenco

Iz Grafa 6 je razvidno, da so učenci 7. razredov bolj poskrbeli za primerno urejenost pred videokonferenco v primerjavi z učenci 8. in 9. razredov. Kar 88 % sedmošolcev se je s trditvijo strinjalo, kar je skoraj 20 % več v primerjavi z višjimi razredi 3. triade.

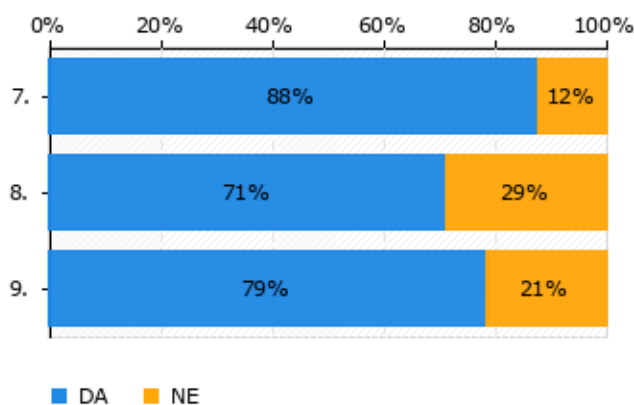
5. Pred začetkom videokonference sem si pripravil vse učne pripomočke.

Graf 7: Priprava učnih pripomočkov pred videokonferenco

Učenci 9. razredov so bili s svojimi 89 % bili najbolj pripravljeni na videokonferenco, sledijo učenci 7. razredov z 84 % in nazadnje učenci 8. razredov. Razlike med razredi so nizke, prav tako je majhen odstotek tistih, ki niso imeli pripravljenih pripomočkov.

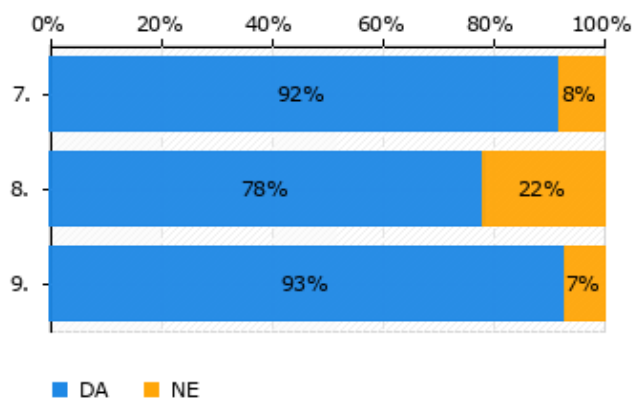
6. V času videokonference sem ob računalniku sedel tako, da sem bil v vidnem polju kamere.

Graf 8: Sedenje v vidnem polju kamere

Najbolj so se pravila, da je potrebno sedeti v vidnem polju kamere, držali učenci 7. razredov z 88 %, sledijo jim učenci 9. razredov z 79 %. Čeprav so se učenci 8. razredov z 71 % najmanj držali tega pravila, odstotek ni tako nizek, da bi nas lahko skrbelo.

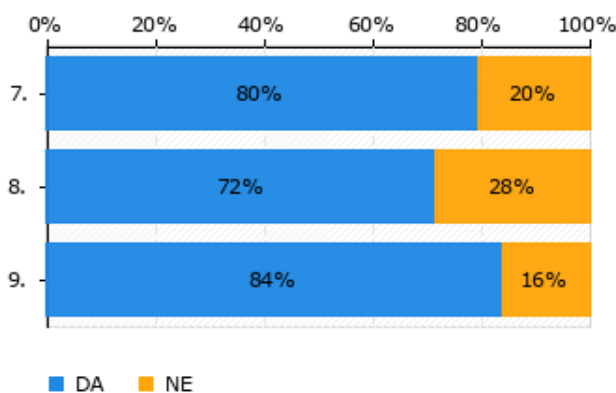
7. Poskrbel sem, da me v času videokonference ni nihče motil pri delu.

Graf 9: Skrb za nemoteče faktorje v času videokonference

Učenci 9. in 7. razredov so v več kot 90 % poskrbeli, da jih v času videokonference nihče ni motil pri delu. Malo manj so za to poskrbeli učenci 8. razredov z 78 %, kar je še vedno večina učencev 7. razredov.

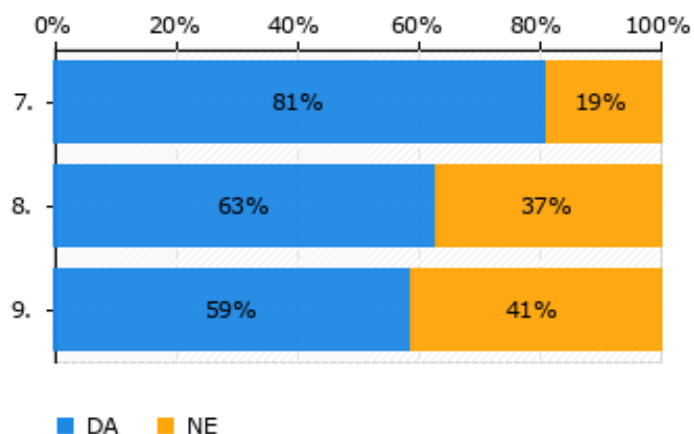
8. Če nisem imel ustreznih pogojev za delo, sem pravočasno obvestil učitelja.

Graf 10: Obveščanje učitelja v primeru neustreznih pogojev za delo

Večina učencev naše šole je pokazala, da je dobro upoštevala tudi to pravilo. Visok je odstotek devetošolcev (84 %) in sedmošolcev (80 %), nekoliko manjši pa je odstotek učencev 8. razreda (72 %).

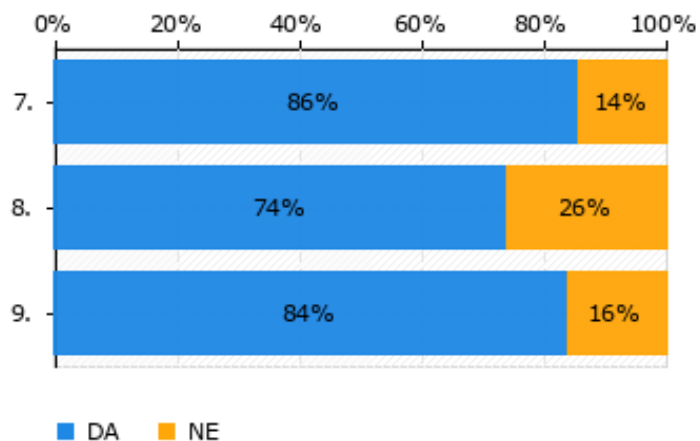
9. Med videokonferenco nisem jedel.

Graf 11: Prehranjevanje med videokonferenco

Graf 11 kaže, da so se tega pravila najbolj držali učenci 7. razredov z 81 %. Učenci 8. razredov z 63 % in učenci 9. razredov z 59 % ne predstavljajo večine, ampak malo čez polovico učencev višjih razredov, ki so se težko izognili prehranjevanju med videokonferenco.

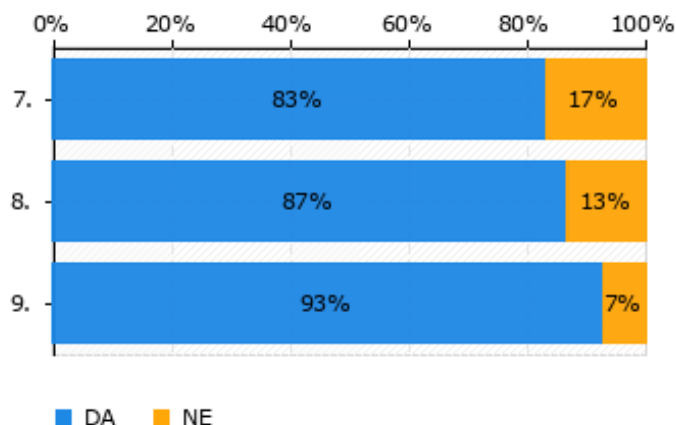
10. V času videokonference sem aktivno sodeloval in se odzival na vprašanja učiteljev.

Graf 12: Aktivno sodelovanje in odzivanje na vprašanja

Iz Grafa 12 je razvidno, da je večina učencev od 7.–9. razreda aktivno sodelovala in se odzivala na vprašanja učiteljev. Po odstotkih izstopajo učenci 7. razredov (86 %), vendar so jim takoj za petami učenci 9. razredov (84 %). Učencev 8. razredov, ki so prav tako aktivno sodelovali in se odzivali, je bilo 74 %.

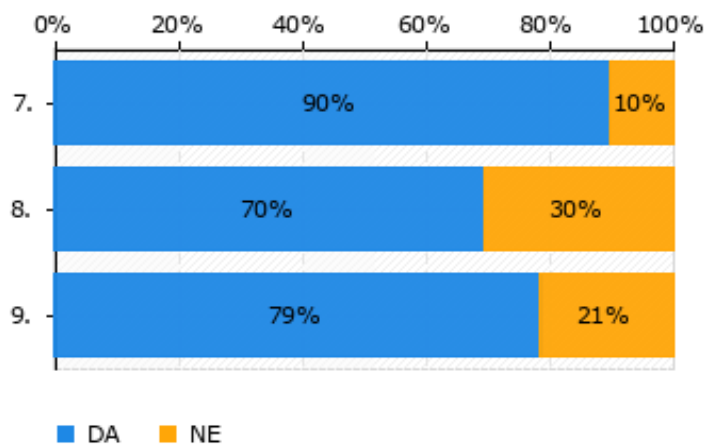
11. Ko je govoril nekdo drug, sem izključil mikrofons.

Graf 13: Izključitev mikrofona ob govoru druge osebe

Skoraj vsi učenci 3. triade vedo, da je potrebno ob govoru druge osebe izključiti mikrofons. Učenci 9. razredov so to upoštevali v 93 %, učenci 8. razredov v 87 % in učenci 7. razredov v 83 %.

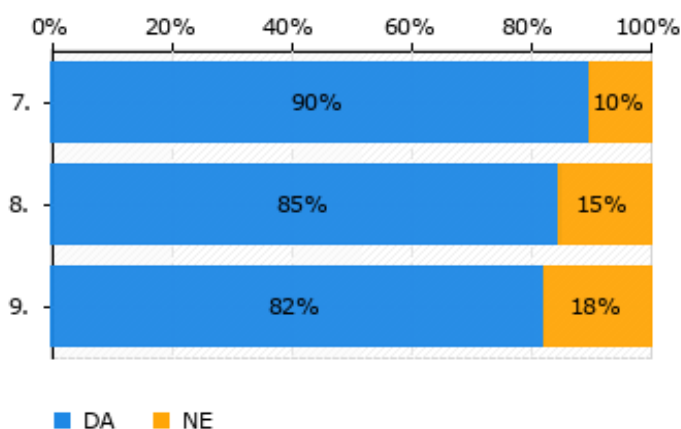
12. Klepet sem v času videokonference uporabljal za postavljanje vprašanj ali odgovore učitelju.

Graf 14: Uporaba klepeta v času videokonference

V primerjavi z ostalimi razredi višje stopnje so učenci 7. razredov to pravilo upoštevali v 90 %. Sledijo jim učenci 9. razredov z 79 % in učenci 8. razredov, ki so svojimi 70 % malo zaostajajo za sedmošolci.

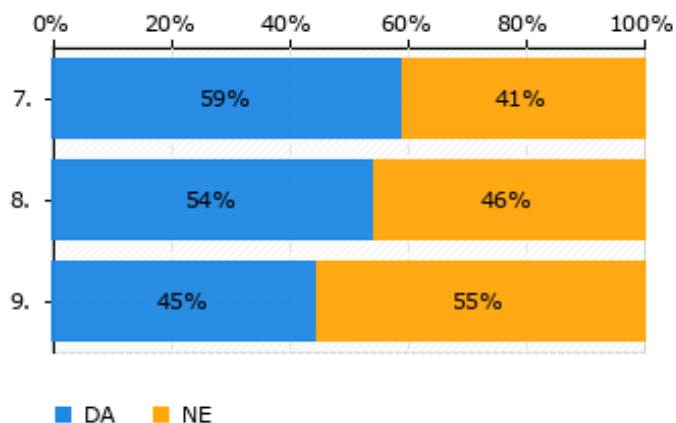
13. Povezavo do videokonference nisem posredoval nikomur.

Graf 15: Posredovanje povezave do videokonference

Graf 15 kaže, kako dobro so učenci 3. triade upoštevali pravilo glede deljenja povezave do videokonference. Odstotek je v vseh razredih zelo visok. Sedmošolci so se s trditvijo strinjali v 90 %, osmošolci v 85 % in devetošolci v 82 %.

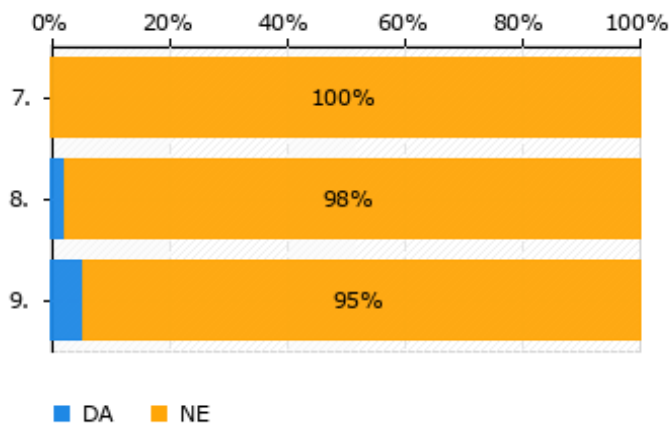
14. Med videokonferenco nisem uporabljal mobitela za druge »aplikacije«.

Graf 16: Uporaba mobitela za druge aplikacije

Iz Grafa 16 je razvidno, da se z višino razreda nižajo odstotki pri upoštevanju tega pravila. Slaba polovica učencev višje stopnje ni najbolj upoštevala tega pravila. Najbolj so izstopali učenci 7. razredov z 59 %, za njimi so učenci 8. razredov s 54 %. Več kot polovica učencev 9. razreda (55 %) je med videokonferenco uporabljalo mobilni telefon za druge aplikacije.

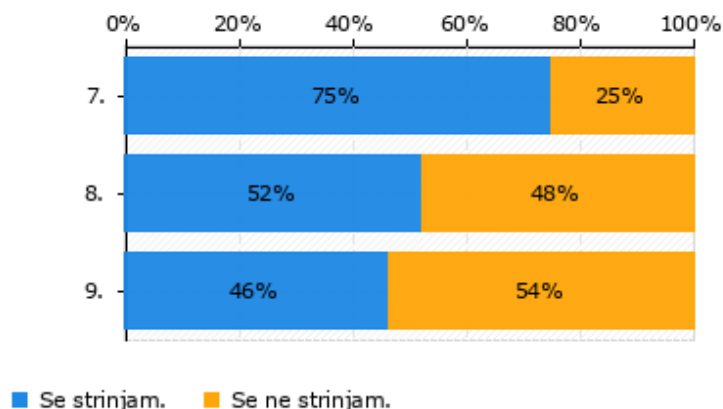
15. Videokonferenco ali izseke sem snemal.

Graf 17: Snemanje videokonference

Učenci so se tega pravila strogo držali, kar je razvidno iz Grafa 17. Pravilo so upoštevali vsi sedmošolci, pri osmošolcih tega pravila ni upošteval le en učenec in pri devetošolcih pa trije.

16. Bonton pri pouku na daljavo bi morali vključiti v razredno uro.

Graf 18: Vključitev bontona (pouk na daljavo) v razredno uro

Sedmošolci so s 75 % potrdili, da se strinjajo z vključitvijo bontona pri pouku na daljavo v razredno uro. Učenci 8. razredov so razdvojeni, 48 % učencev ne čuti potrebe po tovrstni razredni uri. Nič drugače ni z devetošolci, saj je več kot polovica učencev (54 %) mnenja, da bontona za pouk na daljavo ne bi bilo potrebno vključiti v razredno uro.

DISKUSIJA

Predvidevale smo, da je večina učencev naše šole redno spremljala gradiva in navodila za delo v spletni učilnici. Hipotezo smo preverjale s prvim vprašanjem anketnega vprašalnika. Večina učencev je res redno spremljala gradiva in navodila za delo v spletni učilnici. Zelo malo je bilo učencev, ki so to delali občasno, in le nekaj jih je potrebovalo opozorila s strani učiteljev. Učenci so pouk na daljavo vzeli zelo resno, kar je razvidno iz rezultatov. Prvo hipotezo smo potrdile.

Ali je bil delež redno oddanih nalog pri pouku na daljavo višji pri učenkah kot pri učencih, smo preverjale z drugim vprašanjem anketnega vprašalnika. Rezultati so pokazali, da so fantje in dekleta skoraj v enaki meri redno oddajali naloge v spletno učilnico. Pri tem vprašanju ni prišlo do odstopanj med dekleti in fanti. Čeprav so rezultati pokazali, da na šoli ni bilo učencev, ki naloge večkrat niso oddali, smo dvomile v iskrenost odgovorov. Za pomoč smo se obrnile na šolsko svetovalno službo, ki nam je podala podatek, da je bil iz vsakega razreda po en učenec, ki naloge večkrat ni oddal. Zakaj je prišlo do tega odstopanja je lahko več možnosti. Lahko, da ti učenci niso rešili ankete ali pa pri odgovoru niso bili iskreni. Hipoteza ni potrjena.

Ali so bili učenci seznanjeni s pravili videokonferenčnega obnašanja, smo preverile s tretjim, devetim, desetim, enajstim, dvanajstim, trinajstim, štirinajstim in petnajstim vprašanjem vprašalnika. Čeprav pri učencih višjih razredov prevladuje odgovor, da so bili seznanjeni s pravili obnašanja, je kljub temu kar nekaj učencev drugačnega mnenja. Pri tem izstopajo učenci 8. in 9. razredov, učenci 7. razredov pa skoraj soglasno potrjujejo seznanitev s pravili.

Med videokonferenco se ne prehranjujemo, v njenem času aktivno sodelujemo in se odzivamo na vprašanja, ob govoru nekoga drugega izključimo mikrofona, klepet v času videokonference uporabljamo za postavljanje vprašanj ali odgovore učiteljem, povezavo do videokonference ne posredujemo nikomur in videokonferenco ali izseke ne snemamo—to so pravila, ki so jih učenci naše šole zelo dobro upoštevali. Najbolj je v neupoštevanju izstopalo pravilo, da mobitela v času konference ne uporabljamo za druge aplikacije, kar smo tudi pričakovale. Učenci so bili seznanjeni s pravili in večina učencev se je omenjenih pravil držala, zato hipoteza ni potrjena.

Učenci nižjih razredov 3. triade so bili na videokonferenco bolj pripravljeni kot učenci višjih razredov.

Rezultati četrtega, petega, šestega, sedmega in osmega vprašanja so pokazali, da so učenci poskrbeli, da so bili pred konferenco urejeni, pripravili so si učne pripomočke, sedeli so v vidnem polju kamere, poskrbeli so, da jih v času videokonference ni nihče motil in v primeru neustreznih pogojev za delo so obvestili učitelja. Učenci 7. razredov so z rezultati občasno izstopali, vendar ne toliko, da bi bila hipoteza potrjena. Hipoteze nismo potrdile.

Zadnjo hipotezo, da se večina učencev naše šole strinja, da bi bonton pouka na daljavo lahko bila tema razredne ure, smo preverjale z zadnjim vprašanjem. Nižji razredi 3. triade se bolj nagibajo k vključitvi bontona pri pouku na daljavo kot učenci 8. in 9. razredov. Starejši učenci so bolj samozavestni, zato je komaj polovica teh učencev za vključitev bontona. Ti učenci se počutijo bolj vešči pri uporabi spletnih orodij in menijo, da že vse poznajo in obnavljanje pravil ne potrebujejo. Mlajši učenci niso toliko vešči in potrebujejo pri uporabi več smernic in dana pravila, ki so jih pripravljene upoštevati, kar je bilo razvidno tudi iz rezultata. Ker se večina učencev naše šole z vključitvijo bontona v razredno uro ne strinja, hipoteza ni bila potrjena.

Rezultati anketnega vprašalnika so eno hipotezo potrdili, štiri pa so ostale nepotrjene.

Ugotovile smo, da je večina učencev naše šole redno spremljala gradiva in navodila za delo v spletni učilnici. Redno oddajanje nalog pri pouku na daljavo ni bilo višje pri učenkah kot pri učencih, med spoloma ni prišlo do odstopanj. Učenci so bili seznanjeni s pravili obnašanja pri pouku na daljavo in večina učencev se je omenjenih pravil držala. Učenci nižjih razredov 3. triade so bili ravno tako pripravljene na videokonferenco kot učenci višjih razredov 3. triade, torej odstopanj glede na starost ni bilo. Večina učencev naše šole se ne strinja, da bi bonton pouka na daljavo lahko bila tema razredne ure.

Glede na ugotovljeno menimo, da so učenci zelo dobro upoštevali pravila pouka na daljavo. Pri tem gre velika zasluga učiteljem, ki so seznanjali učence in skrbeli, da je pouk na daljavo potekal kar se da gladko in da ni prišlo do večjih kršitev teh pravil. Čeprav je večina učencev mnenja, da ne potrebuje razredne ure, kjer bi osvežili bonton pouka na daljavo, se vseeno nagibamo k temu. Ravnatelj in šolski svetovalni službi bomo predlagale, da se bonton pouka na daljavo skupaj z obnašanjem na spletu vključi v razredno uro. To sem nam zdi zelo koristno, saj lahko z ozaveščanjem preprečimo marsikatero neprijetno situacijo.

Splet in aplikacije lahko imajo velik vpliv pri oblikovanju vedenja najstnikov, zato smo pri pisanju raziskovalne naloge dobile idejo za novo smer raziskovanja, to je vpliv spletnih aplikacij na vedenje ali stil oblačenja pri najstnikih.

VIRI

Jesenko, N., Karba, P. in Lašič, D. (2017). *Domovinska in državljanska kultura in etika 7, učbenik za domovinsko in državljansko kulturo in etiko v 7. razredu osnovne šole*. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba

Kaj je ZOOM? (b. d.). Pridobljeno 14. 10. 2021, iz <https://www.nuk.uni-lj.si/sites/default/files/dokumenti/2020/ZOOM.pdf>

Okrožnica MIZŠ (12. 3. 2020). Pridobljeno 9. 10. 2021, iz https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2021/04/2020-03-12-okroznica-zrss_pouk-na-daljavo.pdf

Okrožnica MIZŠ (5. 11. 2020). Pridobljeno 9. 10. 2021, iz <https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2021/na%20daljavo/osnovna%20sola/2020-11-05-priporocila-uciteljem-rp-za-izvajanje-pouka-na-daljavo-1.pdf>

Spletni bonton (b. d.) Pridobljeno 14. 10. 2021, iz <https://safe.si/obnasanje-na-spletu/bonton-in-varnost-pri-videokonferencah-pri-pouku>.

Uporabniški vodič Moodle (b. d.). Pridobljeno 10. 1. 2022, iz <https://vodici.arnes.si/ucilnice/3.7/>

PRILOGA

ANKETNI VPRAŠALNIK

Spoštovani.

Za potrebe raziskovalne naloge z naslovom Upoštevanja pravil pri pouku na daljavo Vas prosimo, da izpolnite anketo. Anketa je anonimna.

Hvala, ker si boste vzeli čas in nam pomagali pri raziskovanju.

Spol	M	Ž	
Razred	7.	8.	9.

1. Gradivo in navodila za delo v spletni učilnici naše šole sem spremljal
 - a) vsak dan sproti.
 - b) občasno.
 - c) ob opozorilu učiteljev.
2. Pri pouku na daljavo sem naloge oddajal
 - a) v roku.
 - b) z zamudo.
 - c) večkrat nisem oddal.
3. Na prvi videokonferenci nas je učitelj/razrednik seznanil s pravili obnašanja v času videokonference.
 - a) DA
 - b) NE
4. Pred videokonferenco sem se primerno uredil.
 - a) DA
 - b) NE
5. Pred začetkom videokonference sem si pripravil vse učne pripomočke.
 - a) DA
 - b) NE

6. V času videokonference sem ob računalniku sedel tako, da sem bil v vidnem polju kamere.
a) DA b) NE

7. Poskrbel sem, da me v času videokonference pri delu ni nihče motil.
a) DA b) NE

8. Če nisem imel ustreznih pogojev za delo, sem pravočasno obvestil učitelja.
a) DA b) NE

9. Med videokonferenco nisem jedel.
a) DA b) NE

10. V času videokonference sem aktivno sodeloval in se odzival na vprašanja učiteljev.
a) DA b) NE

11. Ko je govoril nekdo drug, sem izključil mikrofona.
a) DA b) NE

12. Klepet sem v času videokonference uporabljal za postavljanje vprašanj ali odgovore učiteljev.
a) DA b) NE

13. Povezavo do videokonference nisem posredoval nikomur.
a) DA b) NE

14. Med videokonferenco nisem uporabljal mobitela za druge »aplikacije«.
a) DA b) NE

15. Videokonferenco ali izseke sem snemal.
a) DA b) NE

16. Bonton pri pouku na daljavo bi morali vključiti v razredno uro.
a) Se strinjam. b) Se ne strinjam.